

The image features a circular graphic in the top left corner containing the number '10'. The background is a photograph of a person riding a bicycle through a lush green field of tall grass and small white flowers under a clear sky. The bicycle is dark-colored, and the rider's hands are visible on the handlebars.

10

TECHNIK TURYSTYKI WIEJSKIEJ

Regulacje prawne
dla obiektów świadczących
usługi noclegowe

Moduł VII

Regulacje prawne dla obiektów świadczących usługi noclegowe

Wprowadzenie

1. Baza noclegowa w gospodarstwie agroturystycznym
2. Prawne wymagania dla obiektów świadczących usługi hotelarskie

Bibliografia

Wprowadzenie

Usługi hotelarskie umożliwiają turystom przebywanie poza miejscem stałego zamieszkania w okresie dłuższym niż jedna noc. Zapewniają zaspokojenie potrzeb noclegu, wypoczynku, opieki, pożywienia, potrzeb kulturalnych (Sikora 2012, s. 105). Usługi hotelarskie dzieli się na podstawowe (nocleg i wyżywienie) oraz dodatkowe, urozmaicające i uatrakcyjnijające usługę podstawową. Usługi hotelarskie świadczone są w obiektach noclegowych i w środkach transportu, np. w wagonach sypialnych, statkach wycieczkowych, promach.

Szczególne znaczenie w działalności obiektów świadczących usługi hotelarskie ma gościnność. Gościnność to zespół naturalnych, bezpośrednich, szczerych i życzliwych zachowań oraz działań gospodarzy i ich przedstawicieli wobec przybywających i przebywających gości w znanym lub nowym dla nich miejscu, którzy oczekują od udzielających im gościny takich właśnie zachowań (<http://www.hospitalityroyal.com/>). „Gościnność” jest odpowiednikiem greckiego wyrazu *filoksenía*, który dosłownie znaczy: „miłość (sympatia, życzliwość) do obcych”.

1. Baza noclegowa w gospodarstwie agroturystycznym

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych ustala podział obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie, na dwie grupy: obiekty hotelarskie (hotele, motele, pensjonaty, kempingi, domy wycieczkowe, schroniska młodzieżowe, schroniska, pola biwakowe) oraz inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie (pokoje gościnne, mieszkania wakacyjne, samodzielne jednostki mieszkalne, pokoje grupowe, pola namiotowe w obrębie gospodarstwa rolnego, miejsca na ustawienie przyczep mieszkalnych).

Źródło: biblioteka zasobów multimedialnych

Gospodarstwa agroturystyczne zaliczane są do grupy innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie.

Bazę noclegową w gospodarstwie agroturystycznym stanowią:

- pokoje gościnne,
- samodzielne jednostki mieszkalne,
- pokoje grupowe,
- przyzagrodowe pola namiotowe,
- domki letniskowe.

Charakterystykę poszczególnych obiektów przedstawiono w module II.

2. Prawne wymagania dla obiektów świadczących usługi hotelarskie

Prowadzenie działalności w zakresie świadczenia usług hotelarskich powinno być zgodne z przepisami określonymi w *Ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych* i w *Rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 sierpnia 2004 r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie*. Świadczenie usług hotelarskich wbrew wyżej wymienionym przepisom uwarunkowane jest sankcjami wynikającymi z art. 60 § 4 Kodeksu wykroczeń: „Kto: (...) 2) świadcząc usługi hotelarskie, używa nazw rodzajowych lub określenia kategorii obiektów hotelarskich bez decyzji lub niezgodnie z decyzją, 3) wbrew obowiązкови świadczy usługi hotelarskie w obiekcie niezgłoszonym do ewidencji, 4) świadczy usługi hotelarskie wbrew decyzji nakazującej wstrzymanie ich świadczenia (...) – podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny”.

Źródło: biblioteka zasobów multimedialnych

Usługi hotelarskie to, według wspomnianej ustawy, krótkotrwałe, ogólnie dostępne wynajmowanie domów, mieszkań, pokoi, miejsc noclegowych, a także miejsc na ustawienie namiotów lub przyczep samochodowych oraz świadczenie w obrębie obiektu usług z tym związanych.

Przepis art. 35 stanowi, że usługi hotelarskie mogą być świadczone w obiektach hotelarskich, które spełniają: wymagania co do wielkości obiektu, jego wyposażenia oraz zakresu świadczonych usług, ustalone dla rodzaju i kategorii, do których obiekt został zarezerwowany, wymagania sanitarne, przeciwpożarowe oraz inne określone odrębnymi przepisami.

Art. 36 określa następujące **rodzaje obiektów hotelarskich**:

- **hotele** – obiekty posiadające co najmniej 10 pokoi, w tym większość miejsc w pokojach jedno- i dwuosobowych, świadczące szeroki zakres usług związanych z pobytem klientów;
- **motele** – hotele położone przy drogach, zapewniające możliwość korzystania z usług motoryzacyjnych i dysponujące parkingiem;
- **pensjonaty** – obiekty posiadające co najmniej 7 pokoi, świadczące dla swoich klientów całodzienne wyżywienie;

- **kempingi** – obiekty strzeżone, umożliwiające nocleg w namiotach, samochodach mieszkalnych i przyczepach samochodowych, przyrządzenie posiłków, parkowanie samochodów, a także świadczące usługi związane z pobytem klientów; obiekty te mogą dodatkowo umożliwiać nocleg w domkach turystycznych lub innych obiektach stałych;
- **domy wycieczkowe** – obiekty posiadające co najmniej 30 miejsc noclegowych, dostosowane do samoobsługi klientów oraz świadczące minimalny zakres usług związanych z pobytem klientów;
- **schroniska młodzieżowe** – obiekty przeznaczone do indywidualnej i grupowej turystyki młodzieżowej, dostosowane do samoobsługi klientów;
- **schroniska** – obiekty zlokalizowane poza obszarami zabudowanymi, przy szlakach turystycznych, świadczące minimalny zakres usług związanych z pobytem klientów;
- **poła biwakowe** – obiekty niestrzeżone, umożliwiające nocleg w namiotach.

Usługi hotelarskie mogą być świadczone również w innych obiektach, jeżeli spełniają one minimalne wymagania co do wyposażenia oraz wymagania sanitarne, przeciwpożarowe i inne określone odrębnymi przepisami.

Za inne obiekty, w których mogą być świadczone usługi hotelarskie, uważa się także wynajmowane przez rolników pokoje i miejsca na ustawianie namiotów w prowadzonych przez nich gospodarstwach rolnych.

Zgodnie z art. 37. ustala się dla:

- hoteli, moteli i pensjonatów – pięć kategorii oznaczonych gwiazdkami,
- kempingów – cztery kategorie oznaczone gwiazdkami,
- domów wycieczkowych i schronisk młodzieżowych – trzy kategorie oznaczone cyframi rzymskimi.

Nazwy rodzajów i oznaczenia kategorii obiektów hotelarskich podlegają ochronie prawnej.

Kategoryzacji w myśl przepisów ustawy nie podlegają schroniska, poła biwakowe oraz inne obiekty, w których mogą być świadczone usługi hotelarskie, w tym gospodarstwa agroturystyczne, które mogą podlegać kategoryzacji według zasad ustalonych przez stowarzyszenia agroturystyczne, np. Polską Federację Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne”. Zasady kategoryzacji wiejskiej bazy noclegowej przedstawiono w module VIII.

Ewidencję innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie, prowadzi wójt lub burmistrz, właściwy ze względu na miejsce ich położenia. Przed rozpoczęciem świadczenia usług hotelarskich przedsiębiorca lub rolnik zamierzający świadczyć usługi hotelarskie w gospodarstwie rolnym jest obowiązany zgłosić ten obiekt do ewidencji oraz poinformować o zakończeniu świadczenia usług hotelarskich. Właściwe organy mają prawo kontrolować przestrzeganie wymagań, określonych w art. 35, w stosunku do wszystkich obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie. Jeżeli obiekt nie spełnia minimalnych wymagań, organ kontrolujący zawiadamia organ prowadzący ewidencję obiektu, np. wójta gminy.

Wymagania co do wyposażenia oraz zakresu świadczonych usług zawierają załączniki do wspomnianego wyżej rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy w sprawie obiektów hotelarskich... (załącznik 1 – hotele, motele; załącznik 2 – pensjonaty; załącznik 3 – kempingi i pola biwakowe; załącznik 4 – domy wycieczkowe; załącznik 5 – schroniska młodzieżowe; załącznik 6 – schroniska). Minimalne wymagania co do wyposażenia innych obiektów świadczących usługi hotelarskie określa załącznik nr 7.

Tabela 7.1. Minimalne wymagania co do wyposażenia innych obiektów świadczących usługi hotelarskie

Lp.	Wymagania
1	2
	I. Dla wynajmowania miejsc na ustawienie namiotów i przyczep samochodowych
1	Teren obozowiska wyrównany, suchy, ukształtowany w sposób zapewniający odprowadzenie wód opadowych i uprzątnięty z przedmiotów mogących zagrażać bezpieczeństwu
2	Punkt poboru wody do picia ¹⁾ i potrzeb gospodarczych
3	Miejsce wylewania nieczystości płynnych odpowiednio zabezpieczone i oznakowane
4	Pojemnik na śmieci i odpady stałe, regularnie opróżniany
5	Ustęp utrzymywany w czystości
	II. Dla wynajmowania miejsc w namiotach, przyczepach mieszkalnych, domkach turystycznych i obiektach prowizorycznych
6	Stanowiska dla namiotów i przyczep mieszkalnych oraz dojścia do stanowisk utwardzone
7	Oświetlenie dojść do stanowisk i obiektów higieniczno-sanitarnych
8	Półka lub stelaż na rzeczy osobiste
9	Oddzielne łóżka lub łóżka połowe dla każdego korzystającego z namiotu, w odległości nie mniejszej niż 30 cm pomiędzy łóżkami
	III. Dla wynajmowania miejsc i świadczenia usług w budynkach stałych
10	Ogrzewanie – w całym obiekcie w miesiącach X–IV temperatura minimum 18°C
11	Instalacja sanitarna: zimna woda przez całą dobę i dostęp do ciepłej wody ²⁾
12	Maksymalna liczba osób przypadających na jeden w.h.s. – 15

Lp.	Wymagania
13	Wyposażenie podstawowe w.h.s.: 1) natrysk lub wanna 2) umywalka z blatem lub półką i wieszakiem na ręcznik 3) WC 4) lustro z górnym lub bocznym oświetleniem 5) uniwersalne gniazdko elektryczne z osłoną 6) pojemnik na śmieci (niepalny lub trudno zapalny) 7) dozownik do płynnego mydła i ręczniki papierowe
IV. Dla wynajmowania miejsc noclegowych w pomieszczeniach wspólnych (salach)	
14	Powierzchnia sal nie mniejsza niż 2,5 m ² – na jedną osobę (przy łóżkach piętrowych 1,5 m ²)
15	Wyposażenie sal sypialnych 1) łóżka jednoosobowe o wymiarach minimum 80 × 90 cm 2) oddzielne zamykane szafki dla każdej osoby 3) stół
16	Dostęp do w.h.s. jak w lp. 12 i 13
V. Dla wynajmowania samodzielnych pokoi	
17	Powierzchnia mieszkalna w m ² : 1) pokój 1- i 2-osobowy – 6 m ² 2) pokój większy niż 2-osobowy – dodatkowo 2 m ² na każdą następną osobę ³⁾
18	Zestaw wyposażenia meblowego: 1) łóżka jednoosobowe o wymiarach minimum 80 × 190 cm lub łóżka dwuosobowe o wymiarach minimum 120 × 190 cm 2) nocny stolik lub półka przy każdym łóżku 3) stół lub stolik 4) krzesło lub taboret (1 na osobę, lecz nie mniej niż 2 na pokój) lub ława 5) wieszak na odzież oraz półka lub stelaż na rzeczy osobiste
19	Pościel dla jednej osoby: 1) kołdra lub dwa koce 2) poduszka 3) poszwa 4) poszewka na poduszkę 5) prześcieradło
20	Oświetlenie – minimum jeden punkt świetlny o mocy 60 W
21	Zasłony okienne zaciemniające
22	Dostęp do w.h.s. jak w lp. 12 i 13
23	Kosz na śmieci niepalny lub trudno zapalny

Objaśnienia odnośników i skrótów:

- 1) Dopuszcza się miejsca biwakowania przy szlakach wodnych bez punktu poboru wody do picia.
- 2) Minimum dwie godziny rano i dwie godziny wieczorem o ustalonych porach.
- 3) W pomieszczeniach o wysokości co najmniej 2,5 m dopuszcza się łóżka piętrowe – powierzchnia pokoju może zostać zmniejszona o 20%.

w.h.s. – węzeł higieniczno-sanitarny.

Źródło: załącznik 7 do Rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 sierpnia 2004 r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie

Organ prowadzący ewidencję innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie, w razie wątpliwości co do spełnienia wymagań budowlanych, przeciwpożarowych i

sanitarnych, może wezwać osobę świadczącą usługi hotelarskie w tym obiekcie do udokumentowania spełnienia tych wymagań:

- książką obiektu budowlanego, o której mowa w art. 64 *Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane*, przedstawioną do wglądu organowi dokonującemu kontroli obiektu budowlanego, w przypadku obiektów budowlanych, w stosunku do których obowiązek posiadania książki obiektu budowlanego istnieje na podstawie tej ustawy;
- w przypadku gdy obiekt nie posiada książki obiektu budowlanego – protokołem z kontroli obiektu budowlanego, opinią właściwej miejscowo komendy Państwowej Straży Pożarnej, opinią właściwego miejscowo Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

Organ prowadzący ewidencję innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie, wykreśla z urzędu obiekt z ewidencji, jeżeli:

- przedsiębiorca lub rolnik wpisany do ewidencji zaprzestał na okres dłuższy niż rok świadczenia usług hotelarskich,
- przedsiębiorca będący osobą fizyczną lub rolnik, świadczący usługi hotelarskie w obiekcie, zmarł,
- obiekt nie spełnia wymagań sanitarnych, przeciwpożarowych lub innych określonych odrębnymi przepisami,
- stan obiektu uniemożliwia świadczenie usług hotelarskich.

Ewidencja obiektów hotelarskich oraz innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie, jest prowadzona w formie kartoteki składającej się z kart ewidencyjnych obiektów, oddzielnie dla każdego rodzaju obiektu. Podstawą założenia karty ewidencyjnej innego obiektu hotelarskiego jest zgłoszenie innego obiektu, w którym są świadczone usługi hotelarskie.

Ewidencja jest jawna w części objętej wpisem do kart ewidencyjnych obiektów. Karty ewidencyjne obiektów mogą być udostępniane do wglądu w obecności osoby uprawnionej do prowadzenia ewidencji.

Karta ewidencyjna innego obiektu hotelarskiego zawiera: określenie przedsiębiorcy świadczącego usługi hotelarskie wraz z adresem siedziby lub zamieszkania, nazwę i adres obiektu, informację o stałym lub sezonowym charakterze świadczonych usług, wraz z podaniem czasu trwania sezonu, informację o liczbie miejsc noclegowych.

Przykładowy wniosek o dokonanie wpisu do ewidencji innych obiektów hotelarskich przedstawiono poniżej.

Tabela 7.2. Przykładowy wniosek o dokonanie wpisu do ewidencji innych obiektów hotelarskich

pieczęć wnioskodawcy

(miejsowość, data)

WNIOSEK – Pokoje gościnne

Wniosek o dokonanie wpisu do ewidencji obiektów świadczących usługi hotelarskie obiektu niebędącego obiektem hotelarskim zgodnie z *Ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o usługach turystycznych* (Dz.U. 2004 nr 223 poz. 2268 z późn. zm.).

1.
(nazwa przedsiębiorcy wraz z adresem siedziby, w przypadku, gdy przedsiębiorcą jest osoba fizyczna – wraz z adresem zamieszkania, nr telefonu, fax, e-mail)
2. Numer NIP bądź nr wpisu do KRS
3.
(adres obiektu, telefon, fax, e-mail, strona www)
4.
(nazwa własna obiektu)
5. Liczba miejsc noclegowych Liczba pokoi
6. Obiekt całoroczny/sezonowy*
7. Oświadczam, że obiekt zgłaszany do ewidencji spełnia wymogi budowlane, sanitarne i przeciwpożarowe niezbędne do prowadzenia usług hotelarskich oraz minimalne wymagania co do wyposażenia określone w załączniku nr 7 do *Rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 sierpnia 2004 r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów w których świadczone są usługi hotelarskie* (Dz.U. z dnia 24 stycznia 2006r. nr 22, poz. 169 z późn. zm.)
8. Wyrażam zgodę/nie wyrażam zgody na przetwarzanie, udostępnianie i publikowanie danych osobowych/danych o obiekcie, w całości/w części informacji objętych kartą ewidencyjną dla celów promocyjnych i naukowo-badawczych.
9. Oświadczam, że wszystkie dane zawarte we wniosku i załącznikach zostały wpisane prawidłowo, zgodnie ze stanem faktycznym w dniu sporządzenia wniosku. Jednocześnie zobowiązuję się pisemnie informować o każdej zmianie, w terminie natychmiastowym od jej zaistnienia.

.....
Podpis wnioskodawcy

Źródło: opracowanie własne autora na podstawie <http://www.mielno.bip.net.pl/?c=644>

Bibliografia

Literatura obowiązkowa

Knecht D., *Agroturystyka w agrobiznesie*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2009.

Mikuta B., Żelazna K., *Organizacja ruchu turystycznego na wsi*, Format AB, Warszawa 2004.

Sikora J., *Agroturystyka. Przedsiębiorczość na obszarach wiejskich*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2012.

Literatura dodatkowa

Czerwińska-Jaśkiewicz M., *Marketing w agroturystyce*, Difin, Warszawa 2013.

Przezbórska L., Sznajder M., *Agroturystyka*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2005.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 sierpnia 2004 r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie (Dz.U. 2006 nr 22 poz. 169 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz.U. 1971 nr 12 poz. 114).

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. 2010 r. nr 243 poz. 1623 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz.U. 2004 nr 223 poz. 2268 z późn. zm.).

Netografia

<http://www.agroturystyka.org/>

<http://www.agroturystyka.edu.pl/>

<http://www.hospitalityroyal.com/>

<http://ww.turystyka.gov.pl/>

<http://www.turystykakulturowa.org/>

http://www.kzgw.gov.pl/files/file/Materialy_i_Informacje/Dyrektywy_Unijne/Azotowa/kodeks_dobrej_praktyki_rolniczej.pdf